

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

DOLiS-440-366/08

Warszawa, dnia 7 sierpnia 2008 r.

Pan

Komendant Miejski Policji

zwracam się do Pana Komendanta o zaprzestanie stosowania przez podległych Panu funkcjonariuszy Policji praktyki polegającej na doręczaniu pism przeznaczonych dla uczestników postępowania poprzez pozostawianie ich w drzwiach mieszkań osób, do których są kierowane, ponieważ takie działanie jest sprzeczne z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, jak również ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.), zwanej dalej Kpk.

W toku postępowania zainicjowanego skargą Pani M. (zwanej dalej Skarżącą) Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, iż funkcjonariusz Policji doręczył Skarżącej wezwanie do osobistego stawiennictwa w Komisariacie Policji poprzez pozostawienie tego wezwania w drzwiach jej mieszkania. W związku z usankcjonowaniem takiego działania przez Komendanta Miejskiego Policji należy uznać, iż nie ma ono charakteru incydentalnego, lecz jest przyjętą praktyką. Wobec powyższego trzeba podkreślić, iż taki sposób doręczania pism przeznaczonych dla uczestników postępowania umożliwia osobom nieupoważnionym dostęp do danych osobowych zawartych w ich treści. W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych działanie takie narusza przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, jak również Kodeksu postępowania karnego.

W przedstawionych w niniejszej sprawie wyjaśnieniach Komendant Miejski Policji uzasadniając kwestionowane przez Skarżącą działanie wskazał, iż ww. sposób doręczenia przedmiotowego wezwania znajduje podstawę w art. 137 Kpk, bowiem przepis ten

w przypadkach nie cierpiących zwłoki (a taka sytuacja miała miejsce w jego opinii w przedmiotowej sprawie) pozostawia swobodę w zakresie sposobu wzywania osób. Zdaniem Komendanta Miejskiego Policji wskazuje na to zastosowanie przez ustawodawcę w tym przepisie sformułowania „inny sposób”. Podmiot ten zaznaczył również, iż funkcjonariusz Policji doręczający ww. wezwanie podjął działania mające na celu zabezpieczenie danych osobowych w nim zawartych przed dostępem osób nieupoważnionych polegające na pozostawieniu go w górnej części drzwi Skarżącej. Ponadto zostało stwierdzone, iż umieszczenie zawiadomienia o pozostawieniu doręczanego pisma w jednostce Policji w skrzynce do doręczania korespondencji bądź na drzwiach mieszkania „(...) prowadzi do niedogodności polegającej na tym, iż adresat musi się zgłosić w jednostce Policji po to aby dowiedzieć się, że ma zgłosić się ponownie w tym samym miejscu w innym terminie (...)”.

W odniesieniu do powyższych argumentów zauważyć należy, iż dopuszczalność przetwarzania danych osobowych uzależniona jest od spełnienia przez administratora danych – Komendanta Miejskiego Policji – jednej z przesłanek przetwarzania danych osobowych określonych w ustawie o ochronie danych osobowych. Wobec okoliczności niniejszej sprawy wskazać należy na przesłankę z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy. Zgodnie z tą normą przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa.

Mając na uwadze powyższą normę trzeba zaznaczyć, iż sposób doręczania pism przeznaczonych dla uczestników postępowania został określony w rozdziale 15 Kpk. Przepisy tego rozdziału ustanawiają różne możliwości doręczania pism przeznaczonych dla uczestników postępowania, jednakże żaden z nich nie stanowi podstawy do doręczania pism poprzez pozostawianie ich w drzwiach mieszkań osób, do których są kierowane. Jednocześnie należy podkreślić, iż Komendant Miejski Policji niewłaściwie dokonał wykładni art. 137 Kpk, bowiem interpretacja tego przepisu powinna nastąpić w uwzględnieniu innych norm prawa, w szczególności art. 128 § 2 Kpk. Zgodnie z art. 137 Kpk w wypadkach nie cierpiących zwłoki można wzywać lub zawiadamiać osoby telefonicznie albo w inny sposób stosownie do okoliczności, pozostawiając w aktach odpis nadanego komunikatu z podpisem osoby nadającej. Natomiast art. 128 § 2 Kpk stanowi, iż wszelkie pisma przeznaczone dla uczestników postępowania doręcza się w taki sposób, by treść ich nie była udostępniona osobom niepowołanym. Ponadto według doktryny przez zastosowane w art. 137 Kpk sformułowanie „inny sposób” rozumie się „(...) każdy inny sposób szybkiego komunikowania się, np. faks, telegraf, poczta elektroniczna (...)” (W. Grzeszczyk, Kodeks postępowania Karnego. Komentarz, wydanie V, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2007, s. 728), a nie jak wskazał Komendant Miejski Policji pozostawienie pisma w drzwiach mieszkania osoby, do której jest skierowane.

Po rozważeniu argumentacji Komendanta Miejskiego Policji i wyżej wskazanych norm, stwierdzić należy, że uzasadniony jest wniosek, iż praktyka polegająca na pozostawianiu w drzwiach mieszkań pism przeznaczonych dla uczestników postępowania jest stosowana bez jakiegokolwiek podstawy prawnej. Tym samym jest to działanie nieprawidłowe zarówno w świetle przepisów procedury karnej, jak również jest to przykład niewłaściwego wykonywania jednego z najważniejszych obowiązków spoczywających na administratorze danych – obowiązku zabezpieczenia danych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym (art. 36 ustawy).

W związku z powyższym, zwracam się o zmianę ww. praktyki oraz poinformowanie o wynikach działań podjętych przez Komendanta Miejskiego Policji.